

ROKOTIES PAGĀTNĒ

VIENPADSMITĀ NODARBĪBA

MESIJA PRAVIETOJUMOS UN VĒSTURĒ

No izešanas no Ēģiptes Mozus laikā līdz otrajam templim un Hēroda Lielā ērai ir aptuveni 1400 vai 1500 gadi. Šajā laikā Israēla tautas vēsture ir bijusi raiba. Savā ziedu laikā, kad valdīja ķēniņš Salamans, viņi iekaroja lielāko Palestīnas un Sīrijas daļu, bet savā zemākajā punktā viņi bija kara gūstekņi svešā zemē Babilonijā. Tomēr bija kāda lieta, kas deva tautai spēku un vienoja to – cerība par apsolīto Mesiju. Šī cerība bija dota senos pravietojumos Svētajos Rakstos.

- Pirms Ādams un Ieva bija izdzīti no Ēdenes dārza savu pārkāpumu dēļ, tika apsolīts atbrīvotājs, kurš sadragās sātanam galvu (1. Mozus 3: 15)
- Jēkabs paredzēja, ka Šīlo (*mierīgais*) nāks no Jūdās cilts (1. Mozus 49: 10)
- Kad Israēls iegāja apsolītajā zemē, Bileāms sacīja: “*Zvaigzne nems sev ceļu no Jēkaba.*” (4. Mozus 24: 17)
- Pirms savas nāves Mozus paredzēja: “*Pravieti, kāds es esmu, Tas Kungs, tavs Dievs, tev cels no tava vidus, no taviem brāļiem, klausiet viņu.*” (5. Mozus 18: 15)

Lai gan šīs Rakstu vietas mums var šķist neskaidras, jūdu rabīniem tie bija skaidri pravietojumi par apsolīto Mesiju. Šie pravietojumi pakāpeniski kļuva arvien skaidrāki:

- “*Viņa valstība ies plašumā, un miers būs bez gala uz Dāvida troņa un Viņa ķēniņa valstībā, Viņam to nostiprinot un atbalstot ar tiesu un taisnību no šā laika mūžīgi. To darīs Tā Kunga Cebaota dedzīgums.*” (Jesajas 9: 6)
- “*Tādēļ Viņš atstās viņus līdz tam laikam, kamēr tā, kam jādzemdē, dzemdēs; tad arī pāri palikušie brāļi atgriezīsies atpakaļ pie Israēla bērniem.*” (Mihas 5: 2)
- “*Priecājies no sirds, Ciānas meita! Gavilē, Jeruzālemes meita! Redzi, tavs ķēniņš nāk pie tevis, taisnīgs un tavs palīgs, Viņš ir miermīlīgs, Viņš jā uz ēzeļa, uz ēzeļa mātes kumeļa.*” (Caharijas 9: 9)
- “*Tādēļ zini un saproti: no tā laika, kad atskanēja vārds par Jeruzālemes atjaunošanu un uzcelšanu, līdz svaidītam valdniekam jāpaiet septiņām nedēļām, un pēc tam sešdesmit divu nedēļu laikā to atkal atjaunos un uzcelš ar tirgus laukumiem, ar ielām un grāvjiem, kaut arī spaidu pilnā laikā.*” (Daniēla 9: 25)

Ebreju valodas vārds *Mesija* nozīmē *svaidītais* jeb *iesvētītais*. Vārds *Kristus* grieķu valodā nozīmē tieši to pašu; tas lietots Jaunajā Derībā.

MESIJA IENĀK PASAULĒ

Kad piedzima Jēzus no Nācaretes, viņa vārds ebreju valodā bija *Jošua* (*vai Ješua*), kas nozīmē *Yahwe* (*vai Jehova*) *glābj*. Šis pats vārds grieķu valodā ir *Iesous* jeb Jēzus.

Mēs nezinām konkrētu Jēzus no Nācaretes dzimšanas datumu. Tomēr mēs zinām, ka Hērods Lielais nomira 4. vai 5. gadā pirms mūsu ēras, un tā kā viņš bija tas, kas jutās apdraudēts un lika nogalināt visus zēnus zīdaiņus līdz divu gadu vecumam, mēs pieņemam, ka Jēzus piedzima šajā laikā. Tikai 525. gadā pēc Kristus pāvests Jānis I lika kādam itāļu mūkam Dionīsijam Mazajam (Dionysius Exiguus) sastādīt jaunu kalendāru, kas balstītos divās ērās – pirms un pēc Kristus dzimšanas. Diemžēl Dionīsijs pieļāva kļūdu, nosakot Jēzus dzimšanas laiku. Līdz brīdim, kad šī kļūda tika atklāta, bija jau par vēlu ko mainīt hronoloģiskajā sistēmā, tādēļ radās dīvaina situācija, ka Jēzus ir piedzimis 4. vai 5. gadā *pirms* Kristus.

Jēzus dzimšanas mēnesis un datums visdrīzāk nebija 25. decembris, jo Palestīnā, tāpat kā Latvijā, tas ir ziemas vidus – laiks, kad tur nereti ir arī sniegs. Šajā laikā diez vai gani būtu ganījuši savu ganāmpulkus ārā. 25. decembris, iespējams, tiek nosacīti lietots kā Jēzus dzimšanas datums, jo tas kādreiz tika svinēts kā saules dzimšanas datums. Tā kā romiešu pasaulē pirmajā un otrajā gadsimtā Mitras pielūgšana izplatījās diezgan ātri, daudzi jaunie kristieši bija kādreizējie šīs reliģijas piekritēji. Bija ļoti ērti vienkārši pārsaukt lietas citos vārdos, šo datumu ieviešot par Kristus, nevis saules dieva Mitras dzimšanas dienu.

Jāzeps un Marija dzīvoja Israēlas ziemeļos Nācaretē, kur Marija arī vēlējās dāvēt dzīvību savam bērniņam. Tomēr Bībeles pravietojumos bija rakstīts, ka Mesija dzims Betlēmē; impērijas izdota pavēle tūkstošiem jūdžu attāluma mainīja Marijas plānus. "*Tanī laikā nāca no ķeizara Augusta pavēle uzrakstīt visus valsts iedzīvotājus.*" (Lūkas 2: 1) Tādēļ Jāzepam un Marijai bija jādodas uz Betlēmi, savu dzimto pilsētu, un tur arī piedzima Jēzus.

Ankaras, Turcijas galvaspilsētas, centrā atrodas ļoti sena ēka, kas ir zināma kā Augusta templis. Šo ēku uzcēla otrajā gadsimtā pirms Kristus, tā tika celta par godu Kibelei – Anatolijas dievietei mātei. Vēlāk tā tika veltīta Romas imperatoram Augustam. Uz tempļa sienas ir uzraksts, kurā minētas trīs Augusta izdotas pavēles: 28. un 8. gadā pirms Kristus, kā arī 14. gadā pēc Kristus. Acīmredzot 8. gada pavēles izpildīšana bija aizkavējusies, un tā tika īstenota tieši tajā laikā, kad Jāzeps un Marija devās uz Betlēmi, un tieši tad bija pienācis bērniņa dzimšanas laiks.

BETLĒME UN NĀCARETE

Betlēmē ir liela akmens baznīca, kas pazīstama kā Kristus dzimšanas baznīca, kuru daudzi kristieši godā kā Kristus dzimšanas vietu. Aiz baznīcas ir ala; tiek uzskatīts, ka šajā alā bija kūtiņa, kurā notika Kristus dzimšana. Agrīnajiem kristiešiem nebija ierasts veidot tā saucamās *svētās vietas*, viņiem arī nebija iespēja to darīt. Viņi dzīvoja pagānu pasaulē, kur viņus vajāja gan romieši, gan jūdi. Viņiem bieži sava reliģija bija jātur slepenībā, riskējot ar dzīvību. Tikai imperatora Konstantīna laikā kristietība tika pieņemta par valsts reliģiju. Viņa māte Helēna devās uz Svēto Zemi, lai mēģinātu atrast vietas, kas saistās ar Jēzu, un uzceltu tajās piemiņas vietas. Protams, līdz tam laikam bija gandrīz neiespējami noteikt precīzas vietas, kurās patiešām ir bijis Jēzus. Arheologiem ir izdevies pierādīt, ka dažas vietas ir patiesas, dažas ir šaubīgas, bet lielākā daļa šādu vietu ir pat ļoti apšaubāmas, un nav zināms, vai tās ir patiesas vai nē. Kristus dzimšanas baznīca ir viena no tādām vietām.

Līdzīgi ir arī ar Nācareti. Mazā grieķu baznīcā ir avots, kur, kā stāsta, jaunava Marija ir devusies pēc ūdens. Tā kā tā ir vienīgā zināmā ūdens piegādes vieta Nācaretē, tad tas tā arī varētu būt. Kādu citu mazu baznīcu, kas zināma kā Sinagogas baznīca, uzskata par vietu, kur Jēzus un viņa ģimene devusies uz sinagogu (Lūkas 4: 16), un arī šī varētu būt patiesā vieta.

Tomēr nav iespējams precīzi noteikt Jēzus sludināšanas vietas vai Jēzus māju, vai Jāzepa galdnieka darbnīcas patieso atrašanās vietu.

Lai gan laiki mainās, gan Betlēmē, gan Nācāretē joprojām ir kas saglabājies no Bībeles laiku atmosfēras. Varbūt galdniecībā strādā ar daudz labākiem darbarīkiem, bet vecie tirdziņi, šaurās ielas un pašreizējo iedzīvotāju viesmīlība šajās pilsētās ātri raisa Kristus laika ainas apmeklētāju iztēlē.

GALILEJAS EZERS

Lai arī gadsimtu laikā daudz kas mainījies, tomēr Galilejas ezers, pie kura Jēzus visvairāk kalpoja, nav mainījies. Tas ir saldūdens ezers, 13 kilometru garš un 8 kilometru plats, tā ūdeņi joprojām ir bagāti zivīm. Nebija brīnums, ka mācekļi pēc Jēzus pavēles izmeta tīklu un noķēra tik daudz zivju, ka viņu tīkli gandrīz vai pārplīsa. Brīnums bija tas, ka šis loms tika gūts gaišā dienas laikā. Nakts laikā ezers bija pārpildīts ar mazām zvejnieku laivu gaismiņām, kas piesaistīja zivis un nesa līdz pat 20 tonnu lielu lomu labākajās naktīs. Zvejnieka laiva gaišā dienas laikā reti kad bija ezerā. Nav brīnums, ka Pēteris teica: *“Meistar, mēs cauru nakti esam strādājuši un nenieka neesam dabūjuši; bet uz Tavu vārdu es gribu tīklu izmest.”* (Lūkas 5: 5) Pēteris zināja, ka bez dievišķas iejaukšanās dienas laikā nav iespējams noķert pat vienu zivi.

Bija divi gadījumi, kad pēkšņas vētras draudēja noslīcināt mācekļus un viņu laivas. Šāda izmēra ezeram liekas neiespējami piedzīvot vētru. Bet tos, kuri pazīst šo ezeru, tas nepārsteidz. Abas Bībelē minētās vētras notika naktī (Mateja 8: 24 un Mateja 14: 24). Nav nekas neparasts, kad stiprs austrumpuses vējš ezerā sacel viļņus līdz pat četrus metrus augstumam, tomēr šādas vētras parasti notiek tikai naktī.

Parastos apstākļos ezers ir mierpilns un skaists. Mirdzošais zilais ūdens, pļavas puķes, kas pavasarī zied skaistos ziedos, un banānu plantācijas, olīvu koki, kas šajā tropiskajā klimatā aug apmēram 100 metrus zem jūras līmeņa, nodrošina lielisku fonu Kalna svētrunai un piecu tūkstošu paēdināšanai. Katru dienu neliels kuģītis kursē no Tiberijas uz *Eingevas* kibucu ezera pretējā krastā, ļaujot mūsdienu tūristiem sajūst Jēzus laika *garšu*.

1987. gadā Galilejas ezera ziemeļrietumu krastā tika atklāta laiva no Jēzus laikiem. Pavisam nesen kāds uzņēmums izveidoja vairākas lielākas šīs laivas kopijas un nosauca tās par *Jēzus laivām*. Tagad svētceļotāji var ar šīm laivām šķērsot to pašu ezeru.

KAPERNAUMA

Ezera ziemeļu pusē atrodas senās Kapernaumas drupas. Bībelē rakstīts, ka tur Jēzus dziedināja Pētera sievas māti (Marka 1: 30), lepras slimnieku (Marka 1: 40-42), atjaunoja paralizētā kājas (Marka 2: 1-12), dziedināja bagātnieka dēlu (Jāņa 4: 46-54), uzmodināja no nāves Jaira meitiņu (Lūkas 8: 41-56) un izdziedināja slimo virsnieka kalpu (Lūkas 7: 1-10). Par šo Romas virsnieku jūdu vadītāji sacīja šādus vārdus: *“Viņš mīl mūsu tautu un mums ir uzcēlis šo sinagogu.”* (Lūkas 7: 5) Šajā vietā veiktajos izrakumos atrada sinagogas drupas, kura mūsdienās ir daļēji atjaunota. Turpat tika atrastas vairāk nekā 20 000 monētas no ceturtā gadsimta beigām, tādēļ ēka, kuru apmeklē apmēram pusmiljons tūristu gadā, nevarētu būt šī virsnieka būvētā sinagoga. Tomēr, iespējams, ka tā ir tikusi uzbūvēta netālu no šīs sinagogas.

Izrakumu vieta pieder franciskāņu mūkiem, kuriem blakus ir baznīca, kas savienota ar šo sinagogu. Starp 1968. un 1977. gadu viņi veica izrakumus netālu no šīs vietas un atklāja sešstūru ēku, uz kuras bija uzrakstīts Pētera vārds. Nav zināms, vai tā tiešām bija Sīmaņa Pētera māja, bet agrīnie svētcēloņtāji tā uzskatīja, tādēļ uz tās uzrakstīja viņa vārdu. Pirms tika veikti izrakumi, pati pilsēta vispār nebija redzama.

Kapernaumā Jēzus veica dažus no vislielākajiem brīnumiem, tomēr tās iedzīvotāji Viņu atraidīja. Tādēļ viņš paredzēja: *“Un tu, Kapernauma, vai tu nebiji līdz debesīm paaugstināta? Tu līdz ellei tiks nogāzta.”* (Mateja 11: 23) Tas nozīmēja, ka Kapernauma tiktu pazemota līdz *kapam*, aprakta. Tā tas tiešām ir noticis. Atskaitot to daļu, ko ir atrakuši arheologi, Kapernaumas lielākā daļa joprojām atrodas zem zemes.

TRĪS JĒRIKAS

Tuvo austrumu visiespaidīgākās romiešu drupas atrodas Jerašā, apmēram 40 kilometru attālumā no Ammānas. Tā bija viena no Romas Dekapoles desmit pilsētām. Jēzus sludināja šajā rajonā (Marka 7: 31), un daudzi Viņa sekotāji bija no šīm pilsētām (Mateja 4: 25). Reiz Jēzus izdzina dēmonu leģionu no kāda vīra Gadaras reģionā, kas bija viena no Dekapoles pilsētām. Pēc tam, kad šo vīru izdziedināja, viņš *“nogāja un sāka sludināt visā desmit pilsētu apgabalā, ko Jēzus tam bija darījis, un visi brīnījās.”* (Marka 5: 20) Iespējams, viņš varēja liecināt arī romiešiem Jerašas ielās.

Lūkas evaņģēlija 19. nodaļā mēs lasām stāstu par Caķeju, neliela auguma nodokļu iekasētāju, kurš, uzzinot, ka Jēzus ieradīs Jērikā, vēlējās Viņu redzēt. Tā kā viņš neredzēja pāri pūļa galvām, viņš aizskrēja uz priekšu un uzrāpās vīģes kokā, lai redzētu kā Jēzus tam iet garām. Viņam par pārsteigumu, Jēzus apstājās zem koka un teica: *“Caķej, kāp steigšus zemē, jo Man šodien jāiegiežžas tavā namā.”* (Lūkas 19: 5) Tā kā nodokļu iekasētāji ievāca nodokļus par labu tik ļoti ienīstajai Romai, tad jūdi nicināja šos cilvēkus un bija neapmierināti par Caķejam izrādīto labvēlību. Tomēr mazais nodokļu iekasētājs jau bija sācis mainīt savu dzīvi, un Jēzus viņam sacīja: *“Šodien šim namam pestīšana notikusi (...) Jo Cilvēka Dēls ir nācis meklēt un glābt pazudušo.”* (9. un 10. pants)

Pastāv trīs Jērikas. Vecā Jērika, kuru iekaroja Jozua un kura jau Jēzus dienās bija tikai drupu kaudze. Mūsdienu Jērika, kurā dzīvo arābi. Lielākā daļa Jērikas apmeklētāju zina šīs divas. Bet ir arī Jērika, kas eksistēja Jēzus laikā. Tā atrodas uz dienvidrietumiem no mūsdienu Jērikas, augšup pakalnā, un to apmeklē ļoti maz tūristu. Tieši šajā vietā atradās Hēroda Lielā pils. Hērods bija aizdomīgs cilvēks, kurš dzīvoja pastāvīgās bailēs par savu troni. Kādam vajadzēja kaut čukstus izteikt domu, ka kāds no viņa radniekiem kaļ plānus, kā ieņemt viņa troni, un Hērods jau nekavējoties nogalināja attiecīgo cilvēku. Starp šiem cilvēkiem bija arī viņa mīļākā sieva Mariamne, viņa paša dēli Aristobuls, Aleksandrs un Antipaters un viņa māsas vīrs, arī Aristobuls. Māsas vīru noslīcināja pēc Hēroda pavēles Jērikas pils baseinā. Kad Hērods saprata, ka viņš nomirs Jērikā, viņš lika arestēt simtiem jūdu labiešu un ieslēgt hipodromā; viņš pavēlēja savai mācai viņus nogalināt, tiklīdz kā viņš nomirs. Šī pavēle gan netika izpildīta, tomēr tā parāda, ka Hēroda pavēle nogalināt visus zīdaiņus Betlēmē bija ierasta viņa rakstura izpausme.

BETĀNIJA UN JERUZĀLEME

No Jērikas Jēzus nonāca Jūdejas līdzenumā Betānijas ciematā, kur viņš pavadīja Sabatu. Betānijā viņš apmetās pie Lācara, Martas un Marijas. Pirms dažiem mēnešiem Lācars nomira un tika apglabāts ģimenes kapā uz četrām dienām. Līdz brīdim, kad ieradās Jēzus, Lācara ķermenis jau sāka trūdēt. Kad Marta neļāva atvērt kapu, Jēzus viņai apsolija: *“ES ESMU augšāmcēlšanās un dzīvība; kas Man tic, dzīvos, arī ja tas mirs.”* (Jāņa 11: 25) Galvenokārt Jēzus runāja par augšāmcēlšanos pasaules gala laikā, tomēr, lai pierādītu savas spējas piecelt mirušos, Viņš teica: *“Lācar, nāc ārā. Un mirušais iznāca; kājas un rokas tam bija autiem sasietas.”* (Jāņa 11: 44) Tomēr aizspriedumu vajāti, jūdu līderi kala plānus, kā Jēzu nogalināt, nevis pieņēmu Viņu kā Mesiju; un, lai apklusinātu Lācara augšāmcēlšanās lieciniekus, viņi plānoja nogalināt arī tos. (Jāņa 11: 53; 12: 10)

Mūsdienās Betānija ir arābu ciemats dienvidos pie Olīvu kalna, un caur to iet ceļš no Jeruzāles uz Jēriku. Kreisajā ceļa pusē atrodas Lācara baznīca un netālu no tās ir kaps, kurā, kā cilvēki apgalvo, tika apglabāts Lācars. Tomēr šim apgalvojumam nav nekādu pierādījumu. Gluži otrādi, pastāv šaubas, vai tas vispār ir kaps.

Palmu svētdienā Jēzus triumfējoši iejāja Jeruzālemē uz ēzeļa, un pūlis sauca: *“Ozianna Dāvida dēlam, slavēts, kas nāk Tā Kunga Vārdā! Ozianna visaugstākās debesīs!”* (Mateja 21: 9) Viņš apstājās Olīvu (jeb Eļļas) kalna pakājē, lai aplūkotu pilsētu, kura Viņu atraidīja. Tas bija skaists skats – pilsēta pletās viņa priekšā, un tās priekšplānā atradās Hēroda mirdzošais templis. Tomēr šo skatu aizmigloja asaras Jēzus acīs. Tālāk Viņš jāja lejā pa rietumu nogāzi, šķērsoja Kidronas braslu un iejāja pilsētā.

Mūsdienās Jeruzāles vecpilsēta ir apmēram piecus līdz piecpadsmit metrus augstāka, nekā tā Jeruzāle, kuru pazina Jēzus. To pilsētu pilnībā iznīcināja romiešu armija 70. gadā pēc Kristus. Mūsdienu mūrus uzcēla Suleimans Varena 16. gadsimtā. Jēzus mācekļi neatpazītu šo mūsdienu pilsētu, kaut gan tajā ir dažas vietas, kuras ir saglabājušās tieši tādas pašas.

Viena no šādām vietām ir Bētzatas (Betezdas) dīķis. Savas kalpošanas sākumā Jēzus Sabatā nāca uz šo ezeru un atrada tur nožēlojamu cietēju, kurš tur gulēja jau 38 gadus. Tika uzskatīts, ka pirmais, kurš ieies dīķī, kad sakustas tā ūdeņi, tiktu brīnumaini dziedināts. Tādēļ, kad ūdeņi sakustējās, sākās milzīga cīņa, kurš tajos ieskries pirmais. Šim nabaga vīram neviens nepalīdzēja, tādēļ viņš vienmēr bija par vēlu. Ar iežēlu Jēzus noliecās pie viņa un jautāja: *“Vai tu gribi vesels kļūt?”* (Jāņa 5: 6) Uz šī vīra atbildi par to, ka neviens viņam nepalīdz, Jēzus vienkārši sacīja: *“Celies, ņem savu gultu un staigā!”* (8. pants) Nekavējoties vīra muskuļos izplatījās jauns spēks un viņš varēja staigāt.

Bībelē rakstīts, ka šis dīķis atradās pie Avju vārtiem un ka tam bija piecas ailes. (2. pants.) Ziemeļos no tempļa atrodas dīķis jeb baseins, kuru atklāja 1888. gada izrakumos. Tajā ir piecas ailes, un tā varētu būt vieta, par kuru runā Bībele.

Ceturtdienas vakarā Jēzus kopā ar mācekļiem svinēja Pashas svētkus, un tieši pēc tam devās uz Ģetzemanes dārzu. Ģetzemanes dārzā ir uzbūvētas divas baznīcas, jo tiek uzskatīts, ka tieši tajās vietās Jēzus lūdza, bet nav nekādu iespēju uzzināt precīzu Jēzus atrašanās vietu lūgšanas laikā. Tomēr mēs zinām apkārtni, kurā Viņš atradās, jo Bībelē ir teikts, ka Viņš šķērsoja Kidronas strautu un devās uz Olīvu (Eļļas) kalnu (Jāņa 18: 1, Mateja 26: 30); tieši šeit arī nodevējs Jūda atveda kareivjus, lai Viņu arestētu.

JĒZUS TIESĀŠANA

No Ģetzemanes Jēzu aizveda uz pratināšanu atkal pāri Kidronas braslam uz Annas mītni (Jāņa 8: 12), pēc tam uz augstā priesteru Kajafas pili, lai Viņu iztaujātu, kamēr jūdu tiesneši sanāca kopā sinedrijā. (24. pants) Tieši šajā vietā Pēteris noliedza savu Kungu. (25.-27. pants)

Kad Sinedrijs bija sanācis, Jēzu noveda uz tiesu, kurā uzpirkti liecinieki apgalvoja, ka Jēzus ir draudējis iznīcināt templi. Tomēr sīkāka izmeklēšana pierādīja, ka viņu liecības ir pretrunā viena otrai. Izmisumā Kajafa centās panākt, lai Jēzus pats liecina pret sevi. Liekot gūsteknim izteikt zvērestu, Kajafa teica: *"Pie dzīvā Dieva es Tevi zvērinu, saki mums: vai Tu esi Kristus, Dieva Dēls?"* (Mateja 26: 63) Augstais priesteris cerēja, ka pazemīgais galdnieks izteiks šādu apgalvojumu.

Gluži tāpat kā mesiāniskajos pravietojumos tika paredzētas Jēzus ciešanas, tajos tika paredzēta arī Viņa augstākā uzvara pār ļaunumu un mierpilna pasaule ar mūžīgu dzīvi. Jūdi loloja cerības, ka Mesija izdzīs Israēla ienaidniekus un paaugstinās viņu tautu. Kajafa cerēja, ka šis pasīvais sludinātājs nav viņa lielāko cerību piepildītājs.

Dzirdējis šādus vārdus, Jēzus nevarēja vairs ciest klusu: *"Tu to teici,"* Viņš atzina. *"Bet Es jums saku: no šī laika jūs redzēsīt Cilvēka Dēlu sēžam pie Visuspēcīgā labās rokas un nākam uz debess padebešiem."* Tas bija viss, ko Kajafa vēlējās dzirdēt. Izliekoties, ka šie vārdi ir briesmīgi, viņš *"saplēsa savas drēbes un sacīja: "Viņš ir Dievu zaimojis. (...) Kā jums šķiet?" Bet tie atbildēja: "Viņš ir nāvi pelnījis.""* (Mateja 26: 59-66)

Saskaņā ar jūdu likumu nakts tiesai nebija juridiska spēka, tādēļ *"rīta agrumā visi augstie priesteri un ļaužu vecāki pieņēma lēmumu Jēzu nonāvēt. Un tie saistīja Viņu, aizveda un nodeva to zemes pārvaldniekam Pilātam."* Mēs nevaram precīzi noteikt, kur atradās Kajafas pils, tomēr varam būt diezgan droši par vietu, kur Jēzus stājās Pilāta priekšā. Pilāts ir vēsturiska persona, par kuru mēs daudz ko zinām. Kad Romas teātrī Cēzarejā tika veikti izrakumi, tajos atrada akmens uzrakstu, kas saturēja ziņas par Pilātu. Pašlaik šis uzraksts atrodas Ebreju muzejā Jeruzalemē. Jozefs ir pierakstījis ziņas par Pilāta darbošanos Palestīnā un kā viņš savu netaisno lēmumu dēļ beigu beigās tika padzīts. Visdrīzāk Jēzus tiesas laikā Pilāts bija apmeties Antonijas cietoksnī Tempļa ziemeļu pusē.

Pēc lietas izskatīšanas, Pilāts izteica savu spriedumu: *"Es nekādas vainas pie šī cilvēka neatrodu."* (Lūkas 23: 4) Pēc šiem vārdiem izcēlās juceklis. *"Viņš musina tautu, mācīdams pa visu Jūdeju, iesākdams no Galilejas līdz šejieni,"* sauca jūdi. (5. pants) Izdzirdot vārdu Galileja, Pilāts ieraudzīja iespēju atbrīvoties no nevainīga vīra notiesāšanas un nosūtīja Jēzu pie Hēroda, Galilejas valdnieka, kurš bija Jeruzālemē Pashas svētku laikā. Bet Hērods arī nebija pārliecināts par gūstekņa vainu, tādēļ drīz viņš nosūtīja Jēzu atpakaļ pie Pilāta.

Vēlreiz Pilāts centās izbeigt lietu, piedāvājot atlaist kādu politisko ieslodzīto; tā bija ierasta lieta Pashas laikā. *"Kuru jūs gribat, lai es jums atlaižu, vai Barabu vai Jēzu, kuru sauc par Kristu? (...) Bet tie sacīja: "Barabu." Tad Pilāts saka tiem: "Ko tad es lai daru ar Jēzu, kuru sauc par Kristu?" Viņi visi saka: "Sist Viņu krustā!""*

Krustā sišana bija sevišķi nežēlīgs soda veids, kuru piesprieda tikai ļaunākajiem noziedzniekiem, un pat Pilāts satrūkās, dzirdēdams šos vārdus. *"Ko tad Viņš ļauna darījis?"* viņš vaicāja. Bet tie nemeklēja pierādījumus. Tie vēlējās notiesāt šo vīru, kurš viņus bija nosaucis par liekuļiem. *"Sist Viņu krustā!"*, tie brēca. Šaubīgais Pilāts padevās spiedienam. *"Viņš ņēma ūdeni un mazgāja rokas ļaužu priekšā, sacīdams: "Es esmu nevainīgs pie šī taisnā asinīm. Raugait jūs pašī!"* (Mateja 27: 15-24)

MESIJA TIEK NONĀVĒTS

“Un Viņš, Savu krustu nesdams, gāja uz vietu, ko sauc par pieres vietu, ebrejiski Golgatu. Tur tie Viņu sita krustā.” (Jāņa 19: 17-18)

Vārds *Golgāta* ebreju valodā nozīmē galvaskauss. Grieķu valodā šis vārds ir *kranion*, dažreiz to tulko kā *Kalvarija*. Abiem vārdiem ir viena un tā pati nozīme. Nav iespējams noteikt precīzu šī kalna vietu. Apmēram 300. gados pēc Kristus bīskaps Eisebijs apgalvoja, ka šajā vietā ticis uzbūvēts Venēras templis. Imperators Konstantīns iznīcināja šo templi un uzcēla baznīcu, kuras vietā vēlāk uzcēla citu baznīcu un nosauca to par “Svētā kapa baznīcu.”

1883. gadā ģenerālis Gordons bija aizsūtīts uz Palestīnu, kur viņš uz ziemeļiem no Jeruzalemes redzēja galvaskaussam līdzīgu klinti, kas uz viņu atstāja lielu iespaidu. Netālu atradies tukša klintī iecirsta kapavieta. Saviem draugiem Anglijā viņš rakstīja, lai tie sāk meklēt līdzekļus, lai iegādātos šo vietu. Šīs vietas mūsdienās pazīstamas kā Gordona Golgāta un Dārza kaps. Svētā kapa baznīca pieder Romas katoļiem, bet Dārza kaps ir protestantu īpašums.

Jēzu pienagloja pie krusta apmēram 9:00 no rīta un ap 15:00 viņš nomira. *“Un Jāzeps ņēma miesas, ietina tās tīrā audeklā un ielika tās savā jaunajā kapā, ko viņš bija izcirtis klintī, un viņš pievēla lielu akmeni pie kapa durvīm un aizgāja.”* (Mateja 27: 59-60) Pavisam nesen tika veikti rūpīgi Turīnas līkauta pētījumi. Šajā auduma gabalā tika atrasti pierādījumi par pārdabisko, tomēr tas nenozīmē, ka tas bija apgērbs, kurā tika apglabāts Jēzus. Radioaktīvā oglekļa metodes rezultātā auduma gabals tiek datēts ar 1300. gadiem pēc Kristus.

Kristus kapa atrašanās vietu nav iespējams noteikt, jo Jeruzālemē ir vairāki šāda veida kapi. Viens no tiem ir Hēroda ģimenes kaps, kura priekšā arī ir apaļš noveļams akmens. Otrs kaps ir Kēniņu kaps, kuram pie ieejas ir mazāks tāda paša veida akmens.

MESIJA AUGŠĀMCĒLIES

“Un redzi, notika liela zemestrīce, jo Tā Kunga eņģelis nāca no debesīm, piegājis novēla akmeni no durvīm un sēdās tam virsū.” (Mateja 28: 2) Arheoloģiski, protams, nav iespējams pierādīt mirušo augšāmcelšanos. Pats fakts, ka Dārza kaps un Svētais kaps ir tukši, neko nenozīmē. Jeruzālemes apkārtnē ir neskaitāmi tukši kapi. Tomēr būtu ļoti grūti izskaidrot kristietības rašanos, ja Jēzus Kristus nebūtu augšāmcelies no mirušajiem. Mācekļi meklēja Mesiju, kurš karotu pret viņu ienaidniekiem, nevis Glābēju, kuram būtu jāiet cauri ciešanām un kurš nomirtu par viņu grēkiem.

Pat pēc Viņa augšāmcelšanās tie Viņam jautāja: *“Kungs, vai Tu šinī laikā atkal uzcelsi Israēlam valstību?”* (Apustuļu darbi 1: 6) Tie vilcinājās pieņemt faktu, ka Viņš ir augšāmcelies. *“Un tie, dzirdēdami, ka Viņš esot dzīvs un tā Viņu redzējusi, neticēja.”* (Marka 16: 11) Tas pierāda, ka viņi tiešām nevarēja izdomāt šo stāstu. Jebkurā gadījumā, lielākā daļa agrīno mācekļu bija mocekļi, kurus nogalināja, un diez vai atradīsies cilvēki, kas ir gatavi mirt tādā nāvē kāda stāsta dēļ, kuru tie paši būtu izdomājuši.

Jēzus Kristus piepildīja visus mesiāniskos pravietojumus, līdz pat katrai detaļai, tādēļ šķiet saprātīgi secināt, ka Bībeles raksti par Viņa augšāmcelšanos ir vienīgais loģiskais izskaidrojums, kādēļ mūsdienās eksistē kristiešu draudze.

*ROKOTIES PAGĀTNĒ ir Tiešsaistes Bībeles studiju neklātienes nodarbību programma.
Autortiesības aizsargātas.*

Apmeklējiet mūsu mājaslapu www.bibelesstudijas.lv vai sazinieties ar mums:
e-pasts: konsultants@bible.lv